

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2008-4-181 (Devralma)
Karar Sayısı : 08-50/736-293
Karar Tarihi : 14.8.2008

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

10 **Başkan** : Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI
Üyeler : Tuncay SONGÖR, M. Sıraç ASLAN
Süreyya ÇAKIN, Mehmet Akif ERSİN,
Dr. Mustafa ATEŞ, İsmail Hakkı KARAKELLE

B. RAPORTÖRLER : Metin HASSU, Bekir KOCABAŞ

**C. BİLDİRİMDE
BULUNAN**

20 : ING Continental Europe Holdings B.V.
Temsilcisi: Av. Bahar Selma VİCDAN
Barbaros Blv. Morbasan Sk. Cerrahoğlu Binası Balmumcu
34349 Beşiktaş/İstanbul

D. TARAFLAR : - ING Continental Europe Holdings B.V.
Amstelveenseweg 500, 1081 KL Amsterdam HOLLANDA
- Ordu Yardımlaşma Kurumu
Ziya Gökalp Cd. No:64 06600 Kurtuluş/Ankara

30 **E. DOSYA KONUSU:** Oyak Emeklilik A.Ş. (OYAK Emeklilik)'nin hisselerinin tamamının ING Continental Europe Holdings B.V. (ING) tarafından devralınması işlemine izin verilmesi, aksi takdirde bildirim menfi tespit başvurusu olarak değerlendirilmesi talebi.

F. DOSYA EVRELERİ: Kurum kayıtlarına 29.7.2008 tarih ve 4829 sayı ile giren bildirim üzerine, 4054 sayılı "Rekabetin Korunması Hakkında Kanun"un 7. maddesi ile 1997/1 sayılı "Rekabet Kurulu'ndan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ" in ilgili hükümleri uyarınca düzenlenen 7.8.2008 tarih ve 2008-4-181/Ö.İ.-08-MH sayılı Devralma Ön İnceleme Raporu 8.8.2008 tarih, REK.0.08.00.00-120/238 sayılı Başkanlık Önergesi ile 08-50 sayılı Kurul toplantısında görüşülerek karara bağlanmıştır.

40 **G. RAPORTÖRLERİN GÖRÜŞÜ:** İlgili Rapor'da,

- Bildirimi yapılan devralma işleminin 1997/1 sayılı Tebliğ kapsamında Rekabet Kurulu'nun iznine tabi olmadığı,

- 4054 sayılı Kanun'un 8. maddesi çerçevesinde bildirim konusu işleme, Kanun'un 4, 6 ve 7. maddelerine aykırı olmadığını gösteren menfi tespit belgesi verilmesinin uygun olacağı

08-50/736-293

ifade edilmiştir.

H. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

50 H.1. İlgili Pazar

H.1.1. İlgili Ürün Pazarı

Sigortacılık ile ilgili ürünlerin talep ve arz boyutu dikkate alındığında, her sigorta branşı ayrı bir ürün pazarı oluşturmaktadır. Bu çerçevede, inceleme konusu devralma işlemi bakımından ilgili ürün/hizmet pazarı, OYAK Emeklilik'in faaliyet gösterdiği "bireysel emeklilik hizmetleri" pazarı olarak belirlenmiştir.

H.1.2. İlgili Coğrafi Pazar

60 İşleme konu olan şirketlerin ülkenin tamamında faaliyet göstermesi ve ilgili hizmetler açısından rekabetin ülke çapında homojen dağıldığının aksine göstergeler bulunmaması dikkate alınarak, ilgili coğrafi pazar "Türkiye Cumhuriyeti Sınırları" olarak tespit edilmiştir.

H.2. Yapılan Tespitler ve Hukuki Değerlendirme

H.2.1. İşlemin Niteliği

70 Bildirim konusu devralma işlemi, halihazırda OYAK'ın elinde bulunan OYAK Emeklilik'in hisselerinin tamamının ING tarafından devralınmasına ilişkindir. Bu çerçevede, 17.6.2008 tarihinde ING ve OYAK arasında bir Hisse Alım Sözleşmesi akdedilmiştir.

Bildirim konusu işlem ile birlikte OYAK Emeklilik'in kontrolü, OYAK'tan ING'ye geçecektir. ING ayrıca, OYAK Emeklilik'in Emeklilik Gözetim Merkezi A.Ş.'de sahip olduğu %9,09 oranındaki hisseyi de devralmış olacaktır.

İşlemin kapanışını takip eden bir yıl içerisinde OYAK Emeklilik, ING Orta Avrupa (ING Insurance Central Europe) ile entegre hale gelecek ve faaliyetlerine yeni marka bünyesinde devam edecektir.

H.2.2. 1997/1 Sayılı Tebliğ Bakımından Değerlendirme

80 1997/1 sayılı Tebliğ'in "Birleşme ve Devralma Sayılan Haller" başlıklı 2. maddesinin (b) bendine göre, "*herhangi bir teşebbüsün ya da kişinin diğer bir teşebbüsün malvarlığını ya da ortaklık paylarının tümünü veya bir kısmını ya da kendisine yönetimde hak sahibi olma yetkisi veren araçları devralması veya kontrol etmesi*" 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi çerçevesinde teşebbüsler arası birleşme ve devralma olarak kabul edilmektedir.

Bildirim konusu işlem, OYAK Emeklilik'in kontrol yapısında değişikliğe neden olacağından, 1997/1 sayılı Tebliğ'in 2. maddesi anlamında bir devralmadır.

Öte yandan, anılan Tebliğ'in 1998/2 sayılı Tebliğ ile değişik 4. maddesinde yer alan, "*...birleşme veya devralmayı gerçekleştiren teşebbüslerin ülkenin tamamında veya bir bölümünde ilgili ürün piyasasında, toplam pazar paylarının, piyasanın*

90 %25'ini aşması halinde veya bu oranı aşmasa bile toplam cirolarının yirmibeş trilyon Türk Lirası'nı aşması halinde Rekabet Kurulundan izin almaları zorunludur." hükmü ile izne tabi birleşme ve devralmalara pazar payı ve ciro eşiği getirilmiştir.

Başvuru konusu işleminde, ING'nin ilgili pazarda faaliyeti ve cirosu bulunmamaktadır. OYAK Emeklilik'in ilgili pazardaki 2007 yılı cirosu ise (.....) YTL'dir. Şirket'in ilgili pazardaki pazar payı ise fon büyüklüğüne göre %(...), katılımcı sayısına göre ise %(...)'dur. Buna göre, tarafların Türkiye'deki satışlarından elde ettikleri toplam ciro ve pazar paylarının, 1997/1 sayılı Tebliğ'de belirtilen eşiklerin altında kalması nedeniyle, söz konusu işlemin 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi ve 1997/1 sayılı Tebliğ kapsamında olmadığı kanaatine varılmıştır.

H.2.3. 4054 sayılı Kanun'un 8. Maddesi Çerçevesinde Değerlendirme

Taraflarca bildirim konusu işlemin 4054 sayılı Kanun'un 4., 6. ve 7. maddelerine aykırı olmadığını gösteren bir menfi tespit belgesi verilmesi de talep edilmiştir. Bu çerçevede öncelikle Hisse Alım Sözleşmesi'nde yer alan rekabeti kısıtlayıcı hükümlerin yan sınırlama olarak kabul edilip edilemeyeceğinin değerlendirilmesi gerekmektedir.

110 Hisse Alım Sözleşmesi'nin 6.2. maddesi "Rekabet Etmeme" başlığını taşımaktadır. Madde hükmüne göre "satıcı" konumundaki OYAK ve bağlı şirketleri, teklif edilen işlemin kapanışını izleyen üç yıl boyunca doğrudan ya da dolaylı olarak Bireysel Emeklilik Kanunu'nun 8. maddesi çerçevesinde Türkiye'de faaliyet göstermek üzere bir emeklilik şirketi kurmayacak veya mevcut böyle bir şirkette pay sahibi olmayacak ya da satın almayacaktır. Madde metninde, rekabet yasağının kapsamı ve sınırları da belirtilmiştir. Buna göre,

- OYAK ve bağlı kuruluşları, stratejik bir yatırım olmamak suretiyle sadece yatırım amaçlı olarak Bireysel Emeklilik Kanunu'nun 8. maddesi doğrultusunda kurulmuş bir emeklilik şirketinde toplamda %5'ten daha az pay alabilecek ya da bulundurabilecek,

120 - OYAK ve bağlı kuruluşları, 4632 sayılı Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanunu'nun 8. maddesine uygun olarak Türkiye Cumhuriyeti'nde faaliyet göstermek üzere bir emeklilik şirketi kurmak, böyle bir şirkette pay buldurmak veya satın almak hariç, mevcut haliyle ya da gelecekte tadil edilen haliyle 205 sayılı Ordu Yardımlaşma Kurumu Kanunu'nun hükümlerinin izin verdiği veya şart koştuğu bir iş veya faaliyet ile iştigal edebilecek,

130 - 205 sayılı Kanun'un ya da başka bir kanunun tadil edilmesi ve bu tadilatın sonucunda, OYAK'ın halihazırda üyelerine doğrudan verdiği hakların ya da OYAK'ın halihazırda 205 sayılı Kanun uyarınca doğrudan üyelerine verme yetkisine sahip olduğu hakların Bireysel Emeklilik Kanunu'nun 8. maddesine uygun olarak kurulmuş olan bir emeklilik şirketi aracılığıyla verilmesi gerektiği taktirde, OYAK'ın ilgili işlemi yapmadan makul süre önce ING'ye bu işlemi yapmayı düşündüğünü bildirmiş ve işlem hakkında bilgi vermiş olması suretiyle Oyak ve bağlı kuruluşları, sadece söz konusu hakları üyelerine vermek amacıyla Bireysel Emeklilik Kanunu'nun 8. maddesi uyarınca kurulan bir emeklilik şirketine

dönüşebilecek, böyle bir şirket kurabilecek, böyle bir şirkette pay bulundurabilecek veya satın alabilecektir.

140 Sözleşmenin 6.2. maddesi ayrıca, madde kapsamındaki rekabet yasağının OYAK'ın mevcut haliyle ya da ileriki bir tarihte tadil edilen haliyle 205 sayılı Kanun hükümlerine uygun olarak yeni üyeler kabul etme hakkını sınırlandıracak şekilde yorumlanamayacağını veya söz konusu maddenin OYAK'ın üyelerine halihazırda verdiği hakları vermeyi sürdürme yetkisini, ya da mevcut haliyle ya da ileriki bir tarihte tadil edilen haliyle 205 sayılı Kanun hükümleri uyarınca üyelerine halihazırda verebileceği veya ileriki bir tarihte verebileceği hakları halihazırda veya gelecekte üyelerine verme hakkını sınırlandıracak şekilde yorumlanamayacağını hükme bağlamıştır.

150 Hisse Alım Sözleşmesi'nde 6.2. maddedeki rekabet yasağını tamamlayan bir diğer kısıtlama ise, Sözleşme'nin 6.3. maddesinde yer almaktadır. Buna göre, OYAK, teklif edilen işlemin kapanışını izleyen üç yıl boyunca ilgili alanda OYAK Emeklilik'in üst düzey çalışanı ya da kilit yetkilisi olan herhangi bir kişiye, doğrudan ya da dolaylı olarak, istihdam teklifinde bulunmayacak ve hiçbir OYAK grubu şirketinin böyle bir teklifte bulunmamasını temin edecektir; ancak bu kısıtlamaların hiçbirisi, Oyak'a ya da bir OYAK grubu şirketine, bunlardan veya bunlar adına hareket eden herhangi bir kişiden böyle bir teklif almaksızın istihdam için başvuran ya da OYAK Emeklilik'in çalışanlarına yönelik olmayan genel bir iş ilanı üzerine OYAK'a ya da OYAK grubu şirketine başvuran kimseyi işe almasını engellemeyecektir.

160 Birleşme ve devralma işlemlerine ilişkin bir rekabet yasağının yan sınırlama olarak kabul edilmesi ve bu çerçevede işlemle birlikte değerlendirilmesi için söz konusu yasağın "yoğunlaşma ile doğrudan ilgili ve gerekli olma", "sadece taraflar açısından kısıtlayıcı olma" ve "orantılılık" kriterlerini sağlaması gerekmektedir. Yukarıda aktarılan rekabet etmeme ve işi bırakmayı teşvik etmeme yükümlülükleri bu çerçevede değerlendirildiğinde, anılan kısıtlamaların, bildirim konusu işlem ile doğrudan ilgili olduğu, işlemten beklenen amacın gerçekleşebilmesi için gerekli ve sadece taraflar bakımından bağlayıcı olduğu görülmektedir. Orantılılık kriteri açısından bakıldığında ise, getirilen rekabet yasağının yalnızca devre konu ürünleri kapsadığı ve üç yıllık sürenin makul olduğu görülmektedir. Dolayısıyla Hisse Alım Sözleşmesi'nde yer alan rekabet etmeme ve işi bırakmayı teşvik etme yükümlülükleri, yoğunlaşma kapsamında yan sınırlamadır.

170 Bu çerçevede, ING ve OYAK arasındaki devralma işleminin amacı ve taraflar arasında akdedilen Hisse Alım Sözleşmesi dikkate alındığında söz konusu işlemin, 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesinin ihlali niteliğindeki bir amacı ya da etkisinin bulunmasının muhtemel olmadığı değerlendirilmektedir. Yine işlemin niteliği, tarafların pazar payları ve ilgili sektörün yapısı dikkate alındığında bildirim konusu işlemin 4054 sayılı Kanun'un 6. maddesi kapsamında hakim durumun kötüye kullanılması niteliği taşıması da muhtemel görülmemektedir. Dolayısıyla işleme 4054 sayılı Kanun'un 8. maddesi kapsamında menfi tespit belgesi verilmesinin yerinde olacağı değerlendirilmektedir.

180 **I. SONUÇ**

Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre;

1. Bildirim konusu işlemin 4054 sayılı “Rekabetin Korunması Hakkında Kanun”un 7. maddesi ve bu maddeye dayanılarak çıkarılan 1997/1 sayılı “Rekabet Kurulu’ndan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ” kapsamında olduğuna; ancak tarafların toplam pazar payları ve cirolarının aynı Tebliğ’de öngörülen eşikleri aşmaması nedeniyle izne tabi olmadığına,
2. İşleme 4054 sayılı Kanun’un 8. maddesi uyarınca menfi tespit belgesi verilmesine

OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.